

**НАУКОВИЙ ГУРТОК
КАФЕДРИ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ФАКУЛЬТЕТУ № 3**

УДК 159.9

Олександра Андріївна БІЛОБОРОДОВА,

курсант групи Ф3-209 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат психологічних наук Макарова О. П.

**РОЛЬ ПСИХОЛОГА В ОПИТУВАННІ ДИТИНИ
ВІКОМ 6–8 РОКІВ**

Нормативно правове забезпечення опитування дитини є багатограним та комплексним, включає в себе Кримінальний та Кримінально-процесуальний кодекси, Кодекс України про адміністративні правопорушення в яких зазначаються особливі підходи, процедури, норми які застосовуються при опитуванні дітей. При роботі з дітьми також застосовуються закон України «Про охорону дитинства», закон України «Про органи та служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» та ін.

Підготовка та проведення опитування неповнолітніх зумовлені віковими особливостями опитуваної дитини. Кожному віковому періоду розвитку дитини притаманні різні види провідних потреб, відносин з оточуючими його людьми, ігрової діяльності, захоплень, ціннісні орієнтації, мінливі рівні соціального функціонування, інтелекту та розвитку, спрямованості особистості. Визначені фактори впливають на її свідомість, поведінку, ставлення до подій.

Згідно чинного законодавства участь психолога в опитуванні дитини молодшого шкільного віку є обов'язковою. Психолог має бути фахівцем у галузі дитячої психології. Завданням психолога є допомогти слідчому встановити психологічний контакт, правильно сформулювати запитання (з урахуванням дитячої психіки або індивідуальних особливостей дитини). Психолог може бути ознайомлений з даними про особу неповнолітнього та обставини подій, до яких проводиться опитування.

Опитування дитини визначається часом, необхідним і достатнім для отримання відомостей, що мають значення. Згідно вікових особливостей діти у віці 6–7–8 років можуть зосереджено займатися однією справою протягом 10–20–25 хвилин. Проведення опитування пов'язано із певним психологічним напруженням, діти швидко втомлюються, тому законодавством передбачено проведення опитування не більше однієї години. Перерва при опитуванні неповнолітнього є обов'язковою, її тривалість законодавством не передбачена.

Важливим питанням підготовки до опитування є вибір місця, яке має сприяти встановленню психологічного контакту і одержанню необхідної інформації. Заздалегідь готуються запитання, які необхідно з'ясувати під час опитування неповнолітнього, вони мають бути простими та зрозумілими для дитини.

Опитування неповнолітнього може проводитися стосовно будь-яких злочинів. При цьому вважається, що дитина здатна правильно розуміти хід подій з певного віку. У деяких країнах він чітко визначений у законі (як правило, це 5 років), в інших здатність давати свідчення малолітніх (до 12 років) визначає експерт. Це положення особливо важливе стосовно дітей з особливими потребами – інвалідів, дітей з певними особливостями розвитку.

Невід’ємною частиною нормативно-правового забезпечення опитування дітей є функціонування «зелених кімнат». Існують підзаконні акти розпорядчі документи Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, спільні накази й інструкції міністерств та відомств.

Розглядаючи нормативно-правову основу забезпечення прав дитини, яка стала жертвою або свідком злочину, під час опитування важливо звертати увагу на міжнародні та європейські стандарти, що існують у цій сфері.

Одержано 09.04.2019

УДК 159.9

Аліна Андріївна ВАРЯНИЦЯ,

курсант групи ФЗ-209 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат психологічних наук Макарова О. П.

ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАТИВНОЇ СКЛАДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Спілкування працівника поліції протікає у межах виконання службових обов’язків. У зв’язку зі специфікою виконання поставлених завдань поліцейські зобов’язані з максимальною ефективністю і в рамках законності впливати на правопорушника, громадян, попереджати та припиняти злочини, знаходити союзників серед соціально – пасивної частини населення.

Спілкування це складний процес взаємодії між людьми, що полягає в обміні інформацією пізнавального або афективно-оцінного характеру, а також у сприйнятті й розумінні партнерами один одного.

Учасники процесу спілкування передбачають активну участь один одного. Спрямовуючи інформацію іншій людині, обов’язково враховуються мотиви, цілі та установки. Інформація повинна бути не просто прийнята партнером по спілкуванню, а й зрозуміла.

Спілкування це не просто розмова між людьми, це процес спілкування між представником закону та громадянином, під час якого відбувається вирішення поліцейським певних професійних завдань. Професійні особливості спілкування визначаються: результатом, який повинен бути досягнутим; протікання спілкування в режимі права і правовідносин; контакт з людьми які стали жертвою або свідком правопорушення, а також спілкування з правопорушником або підозрюваним.

У професійній діяльності працівника поліції спілкування передбачає психологічний вплив та протистояння впливу, відстоювання своїх інтересів.